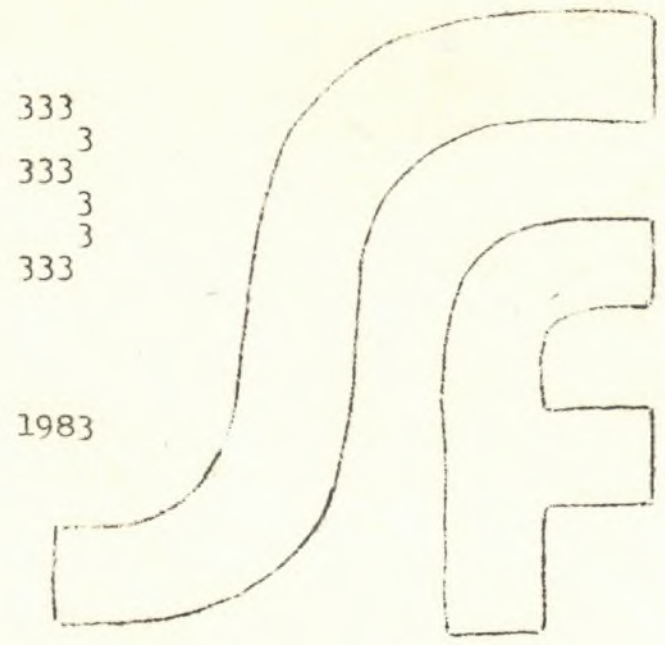

OBSAH:

1.str. Obsah
2. " Huňáč zelený Dopplerův /J.Kuřina/
3. " Hlavička o Hlavičkovi /Pagi/
Jan Hlavička: Řetězová reakce
10. " J.Kuřina: Jak to bylo s bílými myškami
11. " Pražské SF kluby /XRS/
12. " J.Pavlíková: S pavoučky ve vlasech
14. " Antologie česká sci-fi /J.David/
16. " Třetí kosmickou nad Francií /inh/
18. " Poslední otazníky velkého záhadologa/V.Mátl/
19. " SF kluby? SF kluby! /XRS/

počet stran: 19

SCIFI: Fanzin /vědecko-fantastický zpravodaj a informátor/
pro vnitřní potřebu SFK při FO SSM MFF UK
Vychází neperiodicky 5 -7 krát ročně
Šéfredaktor: M.Podpěra
Na 3. čísle spolupracovali: Z.Rampas, J.Kuřina, M.Semíková, J.Krtička
Náklad: 150 výtisků Redakční uzávěrka 30.9.1983
Neprodejný - zdarma

ADRESA: /pozor změna!/
kolej Hvězda 32A/2A
162 08 Praha 6 - Petřiny

FV SSM 2128/83

HUŇÁČ ZELENÝ DOPPLEROV
Villoidus viridis SF ssp. 1983

Huňáč letos není přítulné domácí zvířátko, ale nebezpečný kosmický virus. Napadá všechny tvory vnímající elektromagnetické záření v rozsahu 500-600 nm. Útočí, jakmile je zpozorován. Jeho útok je zaměřen na čidlo zraku. Zasažené oko huňáč transformuje v nové exempláře Villoidus viridis SF ssp. 1983.

Útočící huňáč se pohybuje rychlostí 54.000 km/s, tj. 0,18 c. V důsledku Dopplerova jevu se napadenému pozorovateli jeví jako zelený /vlnová délka 500 nm/, ačkoliv v klidu je oranžový /v. d. 600 nm/. Spatří-li jej více pozorovatelů současně, pohybuje se tak, aby se všem jevil jako zelený, i když žádného z nich nezasáhne. Není-li takovýto únik možný, huňáč zahyne. Je pravděpodobné, že ve vesmíru žijí i "nesmrtelné" mutace dopplerovského poddruhu, schopné utéci nejen reálnou, ale též imaginární rychlostí. Zákeřně tak využívají i relativistického příčného Dopplerova jevu. Lze je zničit pouze tím, že je chytíme. Ale to je prakticky nemožné.

Popisovaný jedinec byl lapen na planetě Zemi ve Sluneční soustavě na býčka s preparovaným okem, stojícího osamoceně v poušti. Sklivec odkrytého oka byl nahrazen speciální pryskyřicí. Potom bylo již jen otázkou času, kdy se dopplerovský huňáč chytne do pasti. Trpělivost huňáče přináší. Tak praví zákon kosmu.

V klidu je popisovaný jedinec asi 2 cm velký. Má zploštělou hlavu zabarvenou do žluta, opatřenou dvěmi oranžovými tykadly. Za hlavou následuje kulovité tělíčko složené z rumělkových vláken. Tolik stručný a pro taxonomii nezbytný popis huňáče, kterého letos vybojoval J.N.Hlavička /jnh/.

Už dnes se všichni těšíme na následující exemplář, který slíbil do roka ulovit náš starý známý tříruký Albert.

J. KUŘINA

Všechny povídky v tomto čísle pocházejí z letošní soutěže o výše popisovanou cenu. S některými dalšími se setkáte v příštím čísle.

Redakce.

FV SSM 2113/83

Hlavička o Hlavičkovi

Majitelem letošního exempláře Huňáče zeleného se stal našemu fandomu dobře známý Jan Hlavička za povídku Řetězová reakce.

Honza patří k našim kmenovým překladatelům a autorům už pěkných pár let. Prakticky každému členu klubu prošly rukama jeho znamenité překlady německé a francouzské SF a rovněž jeho povídky úspěšně bojovaly v loňské i letošní Soutěži o cenu K. Čapka.

PAGI

Jan Hlavička: ŘETĚZOVÁ REAKCE

pondělí večer

Bláhová: Kdes byl tak dlouho?

Bláha: Zdržel mě Mašek. Co je k večeři?

Bláhová: To uvidíš. Co máš v tom balíku? Tatko! Že ty zas někam pojedeš?

Bláha: Jdi mi k šípku s cestama. Naposled mi to dalo zabrat. Byl jsem rád, že jsem vyváz se zdravou kůží.

Bláhová: Ale byla za to barevná televize. Tak hrozný to snad nebylo. Jiní jezděj častěji, a taky jsou pak v balíku ... Jo, co máš v tom balíku?

Bláha: Kuklu, klok, sukni, mantlík a nohavice.

Bláhová: Takže přece jen někam jedeš?

Bláha: Ale ne! Tentokrát přijede někdo sem. Nabíd jsem se Maškovi, že to pro tlumočníka vypereš.

Bláhová: Tak ty ses nabíd, že já to vyperu. To je teda paráda! To na to nemáte lidi?

Bláha: Ale Blaženko! My to potřebujem do středy. Mašek se mi určitě bude revanžovat. Třeba mě pošle někam blíž a za jeden secesní obraz bysme mohli mít nový auto.

Bláhová: Na tom něco je.

Bláha: To bych řek.

Bláhová: A třeba ti taky přidá a všimne si, kolik let jsi jenom samostatnej referent.

FV SSM 2114/83

Bláha: Moje řeč. A kde je mladej?
Bláhová: Šel někam s kamarádama.
Bláha: Jen aby, jen aby. Ještě sběračku, maminko.

úterý ráno

V jedné místnosti pochmurné budovy, zaklíněné do dlouhé řady domů podobně neradostného vzhledu, se ozvalo ohlušující zaburácení vody, cvakla klika, ze dveří se vynořil talířek se šálkem, pak ruka a nakonec vyrovnaný obličej referenta Bláhy.

Odstavil prázdný šálek na kraj umyvadla, stočené noviny sevřel mezi koleny, předklonil se a v tomto pro jiné snad prazvláštním postoji si dlouze myl ruce. Ještě si přihladil řídnoucí vlasy a pracovní den mohl začít.

Na chodbě potkal vedoucího Maška.

"Čest, Bláha. Bude to zítra?"

"Samozřejmě, soudruhu vedoucí, už se to suší, stará to hned vyprala."

"Máte to u mě. Kdyby něco, jsem na poradě. Čest!" zahalekal, svižně vyběhl po schodech a zmizel v druhém patře.

Bláha pokračoval na své pracoviště.

Z jedněch bočních dveří se vyřítil rozchichotaný čtyřicetiletý diblík. Málem ho porazila, vypískla, sklouzla po dlaždicích, vyrovnala balanc a řvouc smíchy uháněla dál.

Krávo jedna blbá, lekl se Bláha. Úkolů je tolik, že člověk neví, kde mu hlava stojí, a málem by ještě přišel o šálek po babičce.

Vešel do kanceláře, odložil šálek na parapet, noviny strčil do aktovky a usedl za psací stůl. Pod sklem se na něho šklebil syn, když mu bylo ještě dvanáct, a přísně se dívala manželka, když jí bylo ještě čtyřicet.

Bláha vytáhl lejstra a fotografie zmizela. Pak sáhl do zásuvky pro větrové cukrátko. Papírek zmuchlal a hodil do koše. Minul. Zvedl se, šel pro papírek, znovu si sedl a povolil si opravný hod.

Koš!

Podíval se na hodinky. Do deseti by měl být klid. Vytáhl si rozečtenou detektivku, vložil ji do oběžníku "Pokyny ředitele úřadu pro provádění služebních styků referenty" a přestal pro tento svět existovat.

FV SSM 2115/83

Úderem deváté vstoupili vedoucí odborů do sekretariátu ředitele Andršta.

"Musíte chvilku počkat. Soudruh ředitel ještě čeká soudruha poradce. Už tady měl být před půlhodinou," řekla kudrnatá sekretářka, aniž by zvedla hlavu od stroje, pouze na chvíli přestala psát, aby se pak o to zuřivěji obořila do kláves.

"Von se bez toho poradce ani neuprdne. Stejně by mě zajímalo, odkud se ten chlap bere," zašeptal jeden vedoucí druhému.

"Odkud? Z budoucnosti přece," odpověděl druhý rovněž šeptem a dodal: "Von sem prej jezdí hlavně za nějakou zpěvačkou. Je tady skoro denně a ..."

Otevřely se polstrované dveře a ředitel vystrčil hlavu.

"Stále nic, Jarmilko?"

"Ne, soudruhu řediteli," otočila se sekretářka od stroje.

"Nu, co naděláme, to už asi dneska nepřijde. Čest práci, soudruzi. Tak pojďte dál, máme toho velá."

Jarmilka vstala, aby vyvětrala zápach cigaret, a všichni pánové v duchu blahořečili světlu vnikajícímu oknem do sekretariátu, prolínajícímu se na své cestě letními šatečky, a promítajícímu tak na jejich sítnice obraz nad jiné příjemný.

"Ehm ... soudruzi, takže ...," zval je Andršt do své pracovny. "A vy, Jarmilko, pojďte taky. Uděláte mi zápis."

Zasedli dle neměnného zasedacího pořádku. Ředitel v čele, po jeho pravici sekretářka, pak provozní, technický, zahraniční, proti řediteli vzdělávací středisko, řetězec ukončoval pravěk, starověk, středověk a novověk.

Ředitel si zapálil kentku, vyfoukl dým, rozhlédl se po přítomných. Náhle cigaretu vztekle zamáčkl do kytičkovaného popelníku a se sklopenýma očima procedil ke svému protějšku:

"Tohle si, soudruhu Krausi, nech na jinam. Za prvé - chci, aby mi ta další chutnala. Za druhé - vyměň si místo se soudruhem Šítkem, aby tě to náhodou zase nesvádělo."

Vedoucí vzdělávacího střediska zvedl svých sto osmdesát pět centimetrů a vyměnil si místo s vedoucím oddělení novověku.

"A Jarmilku mi taky nefixíruj, ty sportovče jeden," zavrčel ředitel.

Jarmilka pro jistotu upřela pohled do poznámkového bloku a doufala, že má zapnutý knoflíček.

"Tak co máme dělat dneska? Málo času. Jako obyčejně. Takže jedem. Soudruhu Vrkoči, jak to vypadá s těmi Němci?"

FV SSM 2116/83

Vedoucí zahraničního oddělení odtrhl pohled od hrdličky promenující se za oknem.

"Němci ... Němci přislíbili, že ve čtvrtém kvartálu by mohla být volná kapacita. Teď prý maj plný ruce práce s nějakým svým pracovníkem. Kaspar Mauser nebo Hauser se jmenuje, v tom telefonu to děsně prská. Poslali ho na sklonek pětačtyřicátýho do Norimberku, jenže jim to nějak sklouzlo a dostal se tam o sto dvacet sedm let dřív. Je v tom taky nějakej dopis. Ten chlap tam vykřikuje, že se chce stát vojákem jako jeho otec. Prej má amnézii, ale já si myslím, že zblbnul, protože ..."

"Jestli to zas není nějaká výmluva," přerušil ho ředitel. "Do tý Kostnice nás nechtěj pustit už několik let."

"Tentokrát bych tomu věřil," skočil jim do řeči vedoucí technického provozu. "Ty jejich ZM-11 jsou značně poruchový. Při tý příležitosti bych rád připomněl, že místo těch našich SČ-20 bysme měli zakoupit anglický TM-4, který ..."

"S tím mi dej pokoj. Copak si tykám s ministrem financí?" vyštěkl ředitel a už klidnějším hlasem řekl Vrkočovi: "Dobrá. Veď to v patrnosti a průběžně mě informuj. A jak to vypadá s akcí Domšík?"

Vedoucí oddělení středověku Mašek poposkočil na židli a hbitě spustil:

"Janek Domšík bude patnáctýho června 1420 přešlapovat před svým domem U zvonu na Starém Městě Pražském a čekat na manželku Mandalenu a dceru Kunhutu, aby pak společně šli na kázání ..."

"Přípravnou zprávu jsem čet taky. Kdo ho bude čekat?"

"Krákora a Sajdl, soudruhu řediteli."

"To tam nemáte nikoho jinýho?"

"Všichni jsou na služebních cestách. Zbývá jenom Bláha, ale ten ..."

"Tak je aspoň upozorni, ať jednaj šetrně. Moc nerad bych zažil podobnej malér, co mi udělal novověk s tím Valdštejnem. Tentokrát už dvojníka shánět nebudu a odnese si to vedoucí oddělení. Jasný?"

"Ano, soudruhu řediteli."

"Žádný pitominky. Cíl je jasný. Reakce středověkýho měšťana na naše století. Především vysledovat, co ho ohromí nejvíc a co ne, co nepochopí a tak dál. Jasný?"

"Ano, soudruhu ..."

"A před návratem nezapomenout vymazat vzpomínky, soudruhu Krausi. A propos, a co odborná příprava?"

"Sehnali jsme profesora Boublíka," odpověděl lenivě Kraus. "Přednáší na univerzitě staročeštinu. Kapacita. Bude tlumočit a taky bude první, s nímž by se měl u nás Domšík setkat. Trochu ho uvede do situace a měl by zamezit nejhoršímu šoku. Zde je graf předpokládaná ..."

"To si prohlídnu potom. Předpokládám, že jste zajistili oděv i pro tlumočníka," obrátil se ředitel k vedoucímu provozu.

"Soudruhu řediteli, vzhledem k jistým obtížím... prádelna totiž na poslední chvíli ..."

"To je v pořádku," zasáhl Mašek. "Ty zaprasený hadry, co se v nich Bláha vrátil od Lipan, vypere Bláhova žena. Sám se nabídl. Ráno tady budou."

"Já bych se ještě rád vrátil k tý odborný přípravě," řekl Kraus a díval se do stropu. "Krákora a Sajdl dostali hypnopedicky nezbytný minimum staročeštiny. Hypnotizoval jsem je osobně."

"Fajn. Musíte si uvědomit, že této akci přikládáme prvořadý význam. Její dosah si ani neumíme představit. Je to vlastně poprvé, že si sem vezmeme člověka z minulosti. Rád bych byl při tom. Na všechno dohlídnu. Oběd bude doufám na prvním patře?"

"Ano, soudruhu řediteli."

"Jarmilko, poznamenejte si, že zítra kolem poledního tady pro nikoho nejsem. Abych nezapomněl ... ne aby někoho napadlo zapálit si před tím Domšíkem bez mýho svolení. Nejsem žádnej lidožrout, ale ujišťuju vás, že by to byla vaše poslední cigareta v tomhle hambinci. Jasný? Jedeme dál. Co to máme ... Jo! Jaká je letošní kvóta jáchymovských tolarů a jak se měla říšská marka v šestatřicátým k libře?"

"Letošní kvóta jáchymovských tolarů, kterou nám ministerstvo na základě loňskýho čerpání stanovilo o plných ..."

<u>středa ráno</u>

Ani odložit si nestačil a už zvonil telefon. Skočil ke stolu, až převrhl židli.

"Bláha," vydechl.

"Máte?"

"Ano, soudruhu vedoucí, zrovna jsem chtěl ..."

FV SSM 2118/83

"Tak mi to šupem přineste!"

Bláha popadl vyžehlený a navoněný balík a vyběhl na chodbu.

Mašek už stál ve dveřích své kanceláře. Vytrhl mu šatstvo z rukou a zařval:

"Máte to u mě, Bláha!"

Dveře zapadly a Bláha si otřel upocené čelo. Pak si přihladil vlasy a zvolna se vracel. Tyhle ranní fofry jaksi nesnášel.

Když zahnul za roh, spatřil u výtahu dva muže ve středověkém oděvu. Červenobílé nohavice svíraly zelenohnědé nohavice a celá ta změť supěla a vykřikovala.

"Razi tobě, stul kabelku a chutně jdi ote mně!"

"Nic sa ti nestanie, enem jseš, kruci jak je to, v roku ot narozenie božieho tisiec deveť sta . ."

Poznal Sajdlův hlas. Sajdl nedokončil, protože zelenohnědé nohavice se vymrštily a odhodily ho.

"Mlčiž, lotře ohavný, mluvieš někakú zmatenú řěčí! Ej, nebudu sě meškati s šielencem!"

Na ta slova se dal Domšík na útěk - rovnou do náruče Krákory, který se vynořil od schodiště. Nešťastník se zakrátko zmítal mezi dvěma vazouny, vlečen k Maškově kanceláři.

To jsou věci, to jsou věci, vrtěl hlavou Bláha a rychle zalezl do bezpečí svých čtyř stěn.

Čtvrtek večer

Bláhová: Co jsi takovej rozzářenej?

Bláha: Hádej, co je novýho?

Bláhová: Pošlou tě na služebku.

Bláha: Ne.

Bláhová: Tak tě povýšili.

Bláha: Taky ne, ale možná to nebude už dlouho trvat. Já tě nebudu napínat, maminko. Představ si, že náš sekční Mašek dostal od direktora Andršta výpověď a možná bude muset odejít i Andršt. Je tam u nás komise od zemský správy.

Bláhová: A copak?

Bláha: Děsnej malér. Ten středověkej člověk jim umřel. Prej umíral celou noc, říkal vrátnej, a vykřikoval, že ho otrávili. Doktor povídal, že těch vlivů muselo bejt

najednou moc. Šok. Kysličník siřičitej nebo co to je v tom vzduchu. Dusičnany ve vodě, nějaký organofosfáty a kdovíco ještě. Andršt běhá po baráku a každýmu si stěžuje, že by se mělo došlápnout taky na kuchyni, že se mu to vepřový hned zdálo mdlý chuti, jako by to prase chcíplo na přehřátí. Co ti budu povídat, maminko. Parádní šrumec.

Bláhová: Myslíš, že tě povýšej?

Bláha: Jen si to spočítej na prstech. Mašek je pryč, Krákora se Sajdlem odejdou do týdne. Vyšetřuje se. Škatule se budou hejbat.

Bláhová: Kolik by dělala první hodnostní ročně?

Bláha: Bratru takovejch šest sedm tisíc zlatejch.

Bláhová: Nechci ti kazit radost, ale měl by ses taky věnovat synátorovi.

Bláha: Copak? On je doma?

Bláhová: Dostal zase pětku z dějepisu.

Bláha: A já mu to furt říkám. Uč se, uč se, když se nebudeš učit, chytneš v nejlepším případě místo v nějaký blbý kolonii. Co jsi to zas neuměl?

Bláha ml.: Kdy byla bitva na nějaký Bílý hoře.

Bláha: To je ta šarvátka, kde dal Václav VI. na frak Bavorákům, ne? Na tom sice svět nestojí, ale že to bylo v roce 1620 by sis pamatovat moh. A přitom se to pamatuje tak snadno. Bylo to přesně sto let před objevením Austrálie, kterou objevil kdo?

Bláha ml.: Zdislav Velečín z Malměřic.

Bláha: Mstislav Velečín z Malměřic. Dál je to dvě stě let před anexí Uher a tři sta let před objevením teorie relativity. Kým?

Bláha ml.: Karlem Šimáčkem.

Bláha: Tak vidíš, že to umíš. Hezky popros pana profesora, ať tě znovu vyzkouší. Teď už si to budeš pamatovat. Dějepis se dá přece naučit.

Jiří Kuřina: JAK TO BYLO-S BÍLÝMI MYŠKAMI

"Galaktický průzkumník odhalil další planetu s jistými formami rozumného života. Jeho přední představitelé si říkají 'lidé' a svoji planetu nazývají 'Země'. Byl proveden běžný biologický a psychologický průzkum. Zjistili jsme, že na Zemi se vyskytuje mnoho živočišných druhů lidem velmi podobných. Liší se jen nepatrně, a to především počtem končetin, případně chlupů a úrovní inteligence. Tyto veličiny si jsou na Zemi nepřímo úměrné. Člověk jakožto vrchol pozemské chytrosti je tedy tvor skoro holý a pouze dvounohý, i když stále ještě čtyřkončetinový. Planeta Země je nesporně vhodným objektem pro naši invazi. Člověk je opravdu hrdé stvoření. Obdiv lidstvu, našemu chrabrému protivníku! Ať zhyne člověk!" /Potlesk./

"Z výsledků provedených průzkumů vyplynuly nejvhodnější formy pro naše spojky, jež mají za úkol kontaktovat lidstvo. Doporučeny byly kopie dvou velice blízkých druhů, tzv. 'myši' a 'slona'. Na Zemi se oba vyskytují v šedé barvě, tu však psychologové označili jako naprosto nevhodnou pro naše účely a navrhli použít barvu bílou a růžovou. Obdiv lidstvu, našemu chrabrému protivníku! Ať zhyne člověk!!" /Potlesk./

"Jistou dobu nebylo úplně jasné, jak přenést naše spojky do lidských organismů. Běžně užívaná metoda, jež spočívá v zamoření nejrozšířenějšího nápoje příslušnými sporami, v tomto případě selhává. Lidé pijí podivné limonády! Spory spojek v nich okamžitě hynou. Převládající složkou nápojů je voda! Tohoto prudkého jedu se vyskytují na Zemi rozsáhlé oceány a lidé jsou proti jeho působení imunní. Obdiv lidstvu, našemu chrabrému protivníku! Ať zhyne člověk!!" /Potlesk./

"Tento problém byl nakonec vyřešen překvapivě jednoduše. Lidé pijí poměrně hojně ještě jeden druh nápojů. Ty jsou velmi výživné a zdravé. Jedná se o nápoje na bázi etanolu. I v případě, že je takovýto nápoj ředěn vodou, což lidé s oblibou činí, mohou se spory skrýt v shlucích molekul alkoholu a přežít. Tento postup nečekaně skýtá dvě výhody. Za prvé, alkoholické nápoje pijí pouze lidé, a to ještě pouze ti vyspělejší. Nebudeme se tedy zbytečně zabývat kontakty se slabšími jedinci a méněcennými druhy. Za druhé, blahodárným působením alkoholu se bystří mysl a lidské plemeno se tak stává nepřítelem hodným našeho povšimnutí a porážky. Obdiv lidstvu, našemu chrabrému protivníku! Ať zhyne člověk!" /Potlesk./

"Prvním krokem útoku tedy bude zamoření všech lihovarů, vinařských závodů, pivovarů a domácích palíren. Následovat bude obvyklá fáze psychického působení spojek. Očekáváme, že se lidstvo v krátké době postaví k boji s cílem nás zničit a s odhodláním charakteristickým právě pro tento vesmírný druh. Obdiv lidstvu, našemu chrabrému protivníku! Ať zhyne člověk!!" /Potlesk./

§ § §

"Ty, Karle, fakt nekecáš? Vážně ti je pozejtří třicet? Tak to teda musíme zapít."

"Haló, pane vrchní, ještě jednou dokola!"

Alkohol tekl proudem. Sláva a veselí nebraly konce. Zpívalo se dlouho do noci. Ale ne všichni se radovali.

"Ka ... Karle! Já-já vvvidím myš! Myši. Bílý. Potvory hnusný! Já nechci. Nic! Nechte mě bejt. Néé! Fuj! Chci zapomenout. Zapomenout! Nechte mě spát ..."

§ § §

"Musíme se vzdát svých požadavků na planetu Zemi. Byli jsme hanebně poraženi. Lidská civilizace je silnější než naše. V okamžiku, kdy dojde ke kontaktu spojek s lidmi, zaujme člověk obranný postoj. Zahraje naprostou slabost a rozklad osobnosti. Taková troska nemůže být naším nepřítelem. Hanba našim vojskům! Obdiv lidstvu!" /Ticho./

Pražské SF kluby

V úterý 31. května se v Planetariu konal první večer věnovaný pražským SF klubům, přesněji jejich představení veřejnosti. Ta se sice hlavně pro nedostatečnou propagaci v tisku dostavila v poněkud menším počtu, jak už jsme při podobných akcích přivykli, propagátorů bylo více než posluchačů, ale večer se přesto vydařil. Bylo to v poslední době největší setkání našeho fandomu.

O část programu se zasloužil ing. Marcel Grün, který také zajistil veškerou organizaci, díky mu za to. Svou cennou trochou do mlýna přispěli také hosté večera Jarda Veis, dr. V. Kajdoš a ing. P. Weigel /udělali zbytek/.

Na podzim se o podobnou akci pokusíme znovu /a lépe/.

Na závěr večera se šli aktivisté klubu postavit před Ponrepo do fronty na lístky Vesmírné odyssei 2001.

XRS

FV SSM 2121/83

Jitka Pavlíková - S PAVOUČKY VE VLASECH

"Cizinče, váš obličej se mi nelíbí," oslovil mě protiplazící se.

"To mě nezajímá," odvětil jsem klidně, zatímco jeho obličejová část se sešklebila zoufalstvím. Oni se umí šklebit velmi příšerně.

"Ale, to snad ne," opravil mě. "Na tuhle narážku se odpovídá 'Takových chlapečků jsou plné hřbitovy'."

"Já se na to vykašlu, na mě to je moc složitý," řekl jsem, protože to také složité bylo. Jenže jsem si vzápětí uvědomil, že nemohu příliš odporovat. Byl jsem totiž něco jako rukojmí, protože mou kosmickou loď hned na orbitě unesla místní teroristická organizace, jejímž zajatcem se stát nebylo vůbec složité. Pokud budu s nimi spolupracovat na svržení zákonné vlády, hned jak se ujmou moci, mě propustí. Když se uváží, že zajali speciálního poradce Kosmických národů pro stabilizaci vlád, mohl jsem situaci sledovat pěkně zblízka. Na téhle planetě se totiž vlády měnily pravidelně každého půl roku, takže pokud budu mít jenom trochu štěstí, tak se za necelý měsíc vrátím domů živý a zdravý a ne jako hromádka pomalovaných kostí, jako se stalo jednomu kolegovi. Dokonce mám dojem, že můj šéf s tím počítá, protože všechno, co zatím udělal, bylo, že se dohodl s vládami ostatních planet o tom, jaká je to špinavost.

"Kolikrát ti mám říkat, že máš pravidelně sledovat relace, jinak se nikam nedostaneš a ještě nás prozradíš. Tady máš pro začátek scénář."

Jeho fialové chapadlo se ke mně natáhlo a zeleně světélkovalo. Vzal jsem stříbřitého pavoučka a přichytil si ho do vlasů na spánku. Měl jsem jich tam už víc, a tak jsem se pro jistotu ani nečesal. Stačilo se trochu soustředit a vybavovaly se mi celé věty stupidních dialogů, kterými se domlouvali místní obyvatelé. V současné době ovládl relační centrum nějaký historik externík a čirou náhodou se zaměřil na staré televizní programy ze Země. Sice ze Země pocházím, ale dva tisíce let staré věci tam ani v archívu nebyly.

"Ivánku, cink!" Asi jsem se díval nepřítomně, když se mě můj průvodce pokusil tímto přimět trochu ke komunikaci.

"Daruji ti silný luk a hbité střely," pokračoval a já marně přemýšlel, jaký druh zbraní to myslí. Nereagoval jsem, jenom jsem poznamenal, že "svému osudu neujdeš."

"Kvítky mé, z pařezu vykvetlé, což jsem se mu omrzela?"

"Neomrzela," musel jsem odpovědět. Mělo to znamenat, že jako

loyální rukojmí jsem stále na straně svobodných relačníků, podzemní organizace, která chtěla založit relace výhradně na původní tvorbě.

"Větřím studánku," začichal můj společník, čímž chtěl naznačit, že se blížíme k občerstvovně. Jejich nápoje byly všechny trochu rosolovité, protože jinou konzistenci hmoty neuznávají. Tady se scházela naše skupina svobodných relačníků. Vládní hlídka právě odvlékala nešťastníka, který již potřetí neodpověděl na oslovení větou z relací, ale pokusil se místo toho o vlastní kreaci. Takové ultraextremistické živly svobodní relačníci neuznávali, ale protože byli také proti vládě, sympatizovali s nimi. S takovým novátorstvím se nedalo souhlasit, od toho byla vláda, aby v relacích předkládala obyvatelstvu v prosté dramatické tvorbě státem odzkoušené věty, které se směly potom v hovoru používat. Takových vět byl bohatý výběr a hodily se skutečně na každou příležitost, i když se konverzace stávala někdy nesrozumitelnou.

"Duha světa morálky je dlouhá, ale sklání se k spravedlnosti," řekl mu můj společník na povzbuzení.

"Kdo se trápí, ten se trápí," pokynul mu smutně zatčený. Nyní se bude muset v intenzivním kursu učit třicet posledních relací. Jak jsem byl vděčný svým paměťovým pavoučkům. Obyvatelé planety je nosit nemohli, neměli je kam schovat. Pavoučky byly jenom na paměťový pas.

Vešli jsme dovnitř, nebylo nás tam mnoho.

"Indián, opilý pistolník, sexuální maniak a strejda. Kátin gang zlodějů kuřat," zhodnotil jsem prezenci. Byla skutečně mizerná. Pokud to bude takhle pokračovat, nikdy nesvrhnou zákonitou vládu a já se nikdy nevrátím domů. Předseda natáhl stočená chapadla a tak povstal. Rozzářil se slavnostně do červena.

"Skončil temnej věk naftovejch motorů a jediné oko Kyklopa září na úsvitu dějin nové éry autobusové dopravy. Kyklop, to jsou miliony dolarů a léta výzkumu. Kdo chce, pro toho tu máme šampaňské, kdo nechce, pro toho tu nemáme nic."

Před námi se objevily kalíšky mírně opojné tekutiny. Zase jsem se pobryndal, chápu, že tyhle kalíšky ve tvaru hlemýždí ulity jsou pro ty jejich sosáčky ideální, jenže mě prostě nevyhovují. Předseda pokračoval v projevu a používal hodně archaických relací.

Proto jsem mu moc nerozuměl, na to jsem tady byl příliš krátce. Když pravil, že Jasná letos Pardubice poběží, věděl jsem, že hovoří o útoku na Palác relací.

Vlastní útok nebyl bez problémů. Náčelník musel dvakrát zavolat "Sáňky moje, sáně, okamžitě a střelhbitě přiletíte," než mu předjelo jeho velitelské vozidlo, předseda prohodil něco o hlavě děravé, která doma berlu Mrazilku zapomněla, když zatýkal prezidenta a měl prázdné ruce.

Prezident odstoupil, jak se na takovou vysokou funkci sluší. Jeho poslední slova před předáním úřadu byla "Chtěl bych být Sandokanem." Odpoledne jsme už vysílali naši první původní relaci, bez cizích vzorů. Večer jsme šli do naší kdysi ilegální občerstvovny, teď už ne tajné. Horší bylo, že nás vyhodili, protože tam prý bude muzeum. V útržcích hovoru jsme zaslechli věty z naší relace, převrat byl tedy úspěšný.

"A zazvonil zvonec, pohádky je konec," řekl můj kdysi dozorce, teď společník a vysoko postavený úředník nové vlády.

"Co uděláte se zajatci?" zeptal jsem se. Bylo to vlastně už na rozloučenou, protože za dvě hodiny dvacet jsem měl být naveden na oběžnou dráhu ke své raketě.

"Nic, přejdou do ilegality, aby nás mohli za půl roku svrhnout. Taková jsou pravidla hry, jinak by to tady byla strašná nuda."

Antologie české sci-fi

Musím přiznat, že - na rozdíl od většiny čtenářů tohoto fanzinu - nepatřím k lidem "beroucím" vše, co se k nim z oblasti sci-fi tvorby dostává. Takže s nabídkou, abych si přečetl právě vycházející antologii nových českých vědeckofantastických příběhů Lidé ze souhvězdí Lva, riskovali mí přátelé, že získají pouze názor "laika". Tady je.

Nejdříve jsem se prolistoval na konec knihy, a to bylo dobře. Dozvěděl jsem se tam od Ondřeje Neffa o historii psaní sci-fi v českých zemích. Ono trochu zajímavého poučení na konec přece nikdy neškodí. A teď už na začátek.

Redaktor Vojtěch Kantor rozdělil knihu, podobně jako její současně vycházející sestřičku Železo přichází z hvězd, do tematických částí a ke každé nechal některého z autorů napsat krátkou stať. Začínáme tedy "Úměrnou dávkou fantazie" a vše vystihuje

FV SSM 2124 /83

název poslední povídky této části - Jenom fantazie. Jistě, ta se tu vyskytuje, ale pouze v dávce nezbytné pro jakoukoli pohádku. Autoři ukazují, že vyprávět umějí, hlavně Jana Moravcová a Ondřej Neff. Neměli by však právě ve sci-fi povídkách čtenáři spíše něco říci? Tedy zklamání.

Ve čtení budu ale pokračovat. Ztotožňuji se totiž s názorem Lubora Poka, uvádějícího druhou část "Deníky z budoucnosti", že tím nejfantastičnějším je lidský objevitelský duch. Až ve třetí povídce Pes od Milana Hejduka jsem konečně zavětřil. Že by se v této antologii našli autoři, kteří nacházejí problémy a dokáží je umělecky vyjádřit? Zde navíc úspornou a o to působivější formou. Měl jsem radost. Také další povídka byla sympatická.

A pak jsem narazil na skvost. Povídku Lubora Poka Proč se už nemůžu smát. Našel jsem to, pro co vlastně sleduji sci-fi. Autor dokáže využít možnosti pohledu do budoucna k cílenému i umělecky hodnotnému uvažování o dnešku. Dokáže přivést čtenáře k přemýšlení, k zastavení se nad zdánlivě cizími problémy. Posune k hranici jeho myšlení důležité obecné otázky a zároveň ho přinutí domyslet konkrétní maličkosti. To vše poutavou, strhující formou; ideálně skloubené v daném literárním, filmovém či dramatickém útvaru. Zde je, jak doufám, hlavní důvod nezbytnosti kvalitní vědeckofantastické tvorby. L. Pok se na případu hromadné euthanasie dotýká otázek humánnosti, tak důležitých pro současnost i budoucnost. Naznačuje řešení toho, co nás - nahlíženo z filozofického hlediska - obklopuje stále těsněji, stále bezprostředněji. V povídce nalezneme i ostatní očekávané prvky. Je to ono - a od našeho autora!

Také následující příběh Václava Korála Odkaz patří k nejlepšímu, co antologie obsahuje. Z formálního členění textu se zde stává zajímavá funkční součást.

Úvodní stať k poslední tematické části "Hříčky, nápady a inspirace" pěkně napsal Miroslav Kostka. Ale nezbývá mi než vyjádřit svůj názor, že jde o nejlepší z jeho příspěvků do této knihy. Nápady a inspirace jsou skutečně vzácné, a tak pouze Zdeněk Volný dokázal zaujmout příběhem Svět úžasný jako kapka jedu. Zdá se však, že téma i způsob zpracování by spíše příslušely rozsáhlejšímu útvaru. Ten by jistě umožňoval prohloubit sdělení rozvinutím nápadů a naznačených postav, ale asi by se mnohem hůře vydával.

Nebudu rozvádět význam antologií. Příznivci sci-fi literatury vědí, jak je pro autora i čtenáře důležité setkávat se s národní

FV SSM 2127/83

tvorbou. Raději bych se nakonec zamyslel nad úrovní. Je sice pravda, že se účinek projeví právě až při srovnávání a hodnocení. Ale není těch pár kvalitních povídek příliš málo? Není tu odpověď na otázku, proč jen zřídkakdy čtu sci-fi? Velmi rád však doporučuji onu nádhernou povídku. Nenechte si ji ujít! A zdají-li se uvedené názory tak trochu nepřijatelné, nezapomínejte, že je předkládá pouze "laik".

JAN DAVID

Třetí kosmickou nad Francií

Počet francouzských čtenářů SF se dnes odhaduje na padesát tisíc /do roku 1970 pouze 15.000/. Toto číslo však neustále roste, neboť některých starších děl se měsíc co měsíc prodá přes tisíc exemplářů /Vesmírná odyssea, Marťanská kronika, stálý zájem o Lovecrafta/. Nabídka SF je rozsáhlá, např. v letech 1979-80 vyšlo přes 400 titulů domácí i zahraniční produkce. Letošním hitem je Spielbergův E.T., a to jak v knižní podobě, tak i v kinech a na videokazetách nebo v podobě různých elektronických her s postavou sympatického mimozemšťana. Mírně šokující je tvrzení J. Sadoula, že 45% čtenářů SF jsou ženy /četbou SF třeba kompenzují údajný nedostatek vlastní fantazie/.

SF se navíc těší značné intelektuální vážnosti a nové knihy bývají v tisku zevrubně recenzovány. Na pravidelnou rubriku pamatuje např. i vědecký měsíčník La Recherche.

Na knižním trhu dominuje především překladová literatura /angloamerická/. První překlady začaly vycházet podobně jako v NSR počátkem 50. let a nemalou měrou se o ně zasadili i přímí pokračovatelé surrealistů Raymond Queneau a Boris Vian.

První edice - Le Rayon Fantastique - zahájila v roce 1951. Když v roce 1964 neshodami mezi vydavateli zanikla, měla na svém kontě 119 titulů. Nyní si francouzský čtenář může vybrat z 21 edic různé úrovně. Nejsolidnější a dnes nejstarší edicí je Présence du futur /na 350 svazků/. Za zmínku dále stojí Ailleurs et demain, Dimensions SF, J´ai Lu a mladá, ale velmi slibná řada Le livre d´or de la science-fiction /Zlatá kniha science-fiction/, která

FV SSM 2125/83

v antologiích podává průřez tvorby světových špiček.

I když ve Francii na rozdíl od jiných západních zemí jdou dobře na odbyt i dražší vázaná vydání, drtivá většina SF vychází jako paperbacky, které někdy dosahují i 200tisícových nákladů /Asimov, Bradbury, Clarke, Van Vogt, Lovecraft/. Jinak se běžný náklad pohybuje kolem třiceti tisíc. Jen pro zajímavost - Brunner a Ellison mívají náklad asi 40 tisíc a Dick dosahuje maximální hranice 60 tisíc.

Domácí autoři, ti kvalitnější, vycházejí především v edicích Présence du futur a v Ailleurs et demain. Odborná porota každoročně udílí Velkou cenu francouzské SF a Cenu J. Verna. Brak pro dospělé vzkvétá v edici Anticipation, kde Francouzům konkurují západoněmečtí autoři jako Scheer a Darlton. Brak pro děti vychází v edici SF u nakladatelství Nathan /jako perverzní zážitek doporučuji Philippartův románek Monde 39/. V roce 1982 vyšlo dvanáct nových, původních /a seriózních/ prací.

Časopisecky vychází SF v magazínu Fiction, který byl řadu let pouze francouzskou mutací amerického The Magazine of Fantasy and Science Fiction, i když s lehkou francouzskou příměsí. Od loňska se snaží "smířit SF, fantasy a literaturu" nová čtvrtletní revue Orbites. První číslo uvedlo na dvou stech stranách mj. Weinbaumovo Údolí snů, Clarkeho Setkání s medúzou, Guilianiho Okružní let blbův a studii o současné čínské SF.

Festival SF se pořádá v Metách, kde udělují cenu Zlatý Graouli za nejlepší SF, která v uplynulém roce vyšla ve Francii /oceněn může být a bývá i zahraniční autor/.

A pokud nezanikly, tak dodnes existují fanzíny Atlanta, Mercury a Lunatique.

/pokračování v dalším čísle/

-jnh-

V edici Kapka vyšla kniha známého polského spisovatele Janusze A. Zajdela Vynález profesora van Troffa.

Kniha bohatě dokumentuje, jak těžké je překládat SF, byť i z příbuzného jazyka /nebo snad právě proto?/. Můžeme snad překladatelce Heleně Stachové prominout, že matematický termín neurčitý integrál přeložila jako částice neoznačená, méně už, že hrdinové se přemisťují v prostoru pomocí kyvadlovců, letačů, přistávačů a moverů, ale je smutné, když se v celé knize důsledně píše nevědomí místo podvědomí.

I přes kvalitu překladu je ale zřejmé, že Vynález je přinejmenším v kontextu SF u nás vydané vyjímečné dílo.

XRS

FV SSM 2126/83

Poslední otazníky velkého záhadologa

Ludvík Souček - Bohové Atlantidy. Doslov napsal dr. O. Neff. Doplněno začátkem nedokončené práce MNÉMOSYNÉ INC. Z pozůstalosti vydala Mladá fronta v edici Třináct, 50 000 výtisků, váz. Kčs 27,-.

"Pulzující černá koule byla vyňata ze světa, nepatřila k němu ani v tomto čase, ani v tomto prostoru, ale přesto se živila časem i prostorem..." Kromě jiného spolkla během neuvěřitelně krátké doby i "posledního Součka" z pultu knihkupectví. Cože čeká dychtivého čtenáře? Ano, nezklamal se - sami dobří známí! V tvářnosti předhistorické krajiny ozářené dvěma měsíci, pod jejíž oblohou se prohánějí UFa /tímto stroje času našich vnuků/, cítíme nesmazatelný vliv pánů Dänikena, Bergiera i Pauwelse, za bariérami časoprostorového kontinua se skrývá Asimov, Anderson, Bradbury a hezká řádka dalších autorů stavějících Einsteina na hlavu. Dokonce ani Schliemannův syn nevyšel zkrátka v roli zakladatele Atlantidy. Dvojice hlavních hrdinů jako vystřižená z Doyla /až na plochý pokus o zobrazení padoušských cílů jednoho z nich - to by tedy Holmes nikdy neudělal/ prochází nepříliš dynamicky koncipovaným dějem. Osudy ostatních postav naznačují vřelý autorův vztah k šachům - která figura odehraje svých pár tahů, je z dalších stránek smetena způsobem až nemilosrdným. Obzvlášť těžce to čtenář nese u Anny, dívky z Atlantidy, od které čekal zajisté o maličko víc než pár vět v lámené němčině a nahou postavu. Zůstává tu po ní jen zlatý náramek zašlápnutý v blátě bez jediného slůvka vysvětlení. O co je však ochuzen děj a životnost postav, to si autor vynahradil v hromadě záhad a kombinací řešených elegantní nenásilnou logikou. Celý příběh je napsán živým jazykem a čte se jedním dechem. Zůstává však po něm pocit určité nedotaženosti. Nepatří sice mezi vrchol Součkovy tvorby, není však ani tím nejhorším, s čím se mohl příznivec jeho sci-fi seznámit. Je to prostě klasický Souček se vším všudy.

Doslov Ondřeje Neffa nepřináší nic nového pro fanouška obeznámeného s příslušnou kapitolou v knize "Něco je jinak" /Albatros 1981, str. 285-305/ - z poloviček se totiž jedná o zkrácenou citaci výše zmíněné kapitoly.

FV SSM 2129/83

Zařazení nedokončeného zlomku MNÉMOSYNÉ INC. nás vede ke všetečné otázce: Kdo nás teď dokáže poučit o tom, jak se míší zájmy mafie s dědictvím celosvětové civilizace? Vzchopí se vůbec záhadologické křídlo české sci-fi k dalšímu životu - nebo zmizí z naší literatury jako kdysi okultní fantasie haggardovského typu? Což není asociace tak zcela náhodná. Co myslíte?

Vladimír Mátl
KZG Praha

SF kluby?

Plzeňští a tepličtí fan /fans, fanové/ uskutečnili své nejstrašnější pohrůžky a uspořádali setkání SFK v Kounově. Stalo se tak hlavně v noci z osmnáctého na devatenáctého června.

Podařilo se jim vybrat počasí, které tvořilo důstojný rámec této důležité události. Pochmurné deštové mraky a studený vítr nikoho nenechávaly na pochybách, že tu nejsme pro legraci.

Bohužel někteří, hlavně pozvaní odborníci, nepochopili tuto kulisu a naopak ji použili jako záminku, aby mohli zůstat doma. Naštěstí si dnes fandom stačí do značné míry sám /alespoň pokud jde o opatřování zábavy/, a tak se snad nikdo z více než třiceti účastníků nenudil. O zdárný průběh se zejména zasloužil Zdeněk Páv z Plzně, pražáci dr. Rodr a Dominik Dvořák a skupina kolem Karla Jedličky, která dovezla půvabnou mimozemšťanku.

Vyvrcholením večera byla serie krátkých dramatických útvarů /žánrově asi nezařaditelných/ na SF témata. Možná nám zde vzniká nová tradice: Drakoun = dramatický Kounov.

V neděli pak došlo i na pověstné Kounovské řady propagované / a zlé jazyky tvrdí, že i vybudované/ panem Brejchou.

Kounovskému setkání lze snad vytknout jedině to, že nakonec nepršelo, při kvalitě některých stanů jsme tak přišli o množství nezapomenutelných zážitků.

SF kluby!

Dne 23. května byl v klubu Rokoska za zvuků slavnostních fanfár založen první SFK pro práci s mládeží.

Tohoto nesnadného úkolu se podujali nadšenci Dominik Dvořák, Vladimír Veverka a dr. František Rodr.

Na první schůzce bylo asi 8 pionýrů a zhruba 15 lektorů a organizátorů z řad fandomu. Byl přítomen i zástupce MS a přišel i svou obětavostí známý Jaroslav Veis.

Od výše uvedeného historického data se konají pravidelně schůzky klubu každé třetí pondělí ve vile Hertzovka /kousek od Rokosky/. Klub už získal několik cenných spolupracovníků a úspěšně se rozjíždí.

XRS

FV SSM 2130/83